

På EU-rettens nuværende udviklingstrin foretager operatører af onlineplatforme i princippet ikke selv overføring til almenheden af det ophavsretligt beskyttede indhold, som deres brugere ulovligt stiller til rådighed online

Disse operatører foretager imidlertid en sådan overføring i strid med ophavsretten, hvis de ud over den blotte tilrådighedsstillelse af platformen bidrager til at give almenheden adgang til dette indhold

I den tvist, der ligger til grund for den første sag (sag C-682/18), har musikproducenten Frank Peterson anlagt sag mod YouTube og dennes retlige repræsentant Google ved de tyske domstole vedrørende den omstændighed, at der i 2008 var blevet stillet flere fonogrammer, hvortil han hævdede at have forskellige rettigheder, til rådighed online på YouTube. Denne tilrådighedsstillelse blev foretaget af brugerne af platformen uden Frank Petersons tilladelse. Der var tale om musikstykker fra kunstneren Sarah Brightmans album *A Winter Symphony* og private lydoptagelser, der var foretaget under denne kunstners turné »Symphony Tour«.

I den tvist, der ligger til grund for den anden sag (sag C-683/18), har forlaget Elsevier anlagt sag mod Cyando ved de tyske domstole vedrørende den omstændighed, at der i 2013 var blevet stillet forskellige værker, hvortil Elsevier havde enerettigheder, til rådighed online på Cyandos hosting- og fildelingsplatform Uploaded. Denne tilrådighedsstillelse blev foretaget af brugerne af platformen uden Elseviers tilladelse. Der var tale om værkerne *Gray's Anatomy for Students*, *Atlas of Human Anatomy* og *Campbell-Walsh Urology*, som kunne tilgås på Uploaded via linksamlingerne rehabgate.com, avaxhome.ws og bookarchive.ws.

Disse to sager blev indbragt for Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland), som forelagde Domstolen flere præjudicielle spørgsmål, idet Domstolen blev anmodet om bl.a. at præcisere, hvilket ansvar operatører af onlineplatforme kan ifalde med hensyn til de ophavsretligt beskyttede værker, som deres brugere ulovligt gør tilgængelige online på disse platforme.

Domstolen undersøger spørgsmålet om dette ansvar i lyset af den ordening, der fandt anvendelse på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, og som fulgte af direktiv 2001/29 om ophavsret¹, direktiv 2000/31 om elektronisk handel² og direktiv 2004/48 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder³. De forelagte præjudicielle spørgsmål vedrører ikke den ordening, der trådte i kraft efter tidspunktet for de faktiske omstændigheder, og som er indført ved direktiv 2019/790 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked⁴.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22.5.2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (EFT 2001, L 167, s. 10).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8.6.2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked («direktivet om elektronisk handel») (EFT 2000, L 178, s. 1).

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29.4.2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder (EUT 2004, L 157, s. 45, berigtiget i EUT 2004, L 195, s. 16).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/790 af 17.4.2019 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked og om ændring af direktiv 96/9/EF og 2001/29/EF (EUT 2019, L 130, s. 92). Dette direktiv indfører for operatører af onlineplatforme en særlig ansvarsordening for de værker, som brugerne af deres platforme ulovligt gør tilgængelige online. Dette direktiv, der skulle gennemføres af hver enkelt medlemsstat i national ret senest den 7.6.2021, pålægger bl.a. disse operatører at indhente en tilladelse fra rettighedshaverne, f.eks. ved at indgå en licensaftale vedrørende de værker, som brugerne af deres platform gør tilgængelige online.

Domstolen (Store Afdeling) fastslår i sin dom bl.a., at operatører af onlineplatforme på EU-rettens nuværende udviklingsstrin ikke selv foretager en overføring til almenheden af det ophavsretligt beskyttede indhold, som brugerne ulovligt stiller til rådighed online, medmindre disse operatører ud over den blotte tilrådighedsstilling af platformen bidrager til at give almenheden adgang til et sådant indhold i strid med ophavsretten. Domstolen fastslår i øvrigt, at disse operatører kan være omfattet af en ansvarsfritagelse som omhandlet i direktiv 2000/31 under forudsætning af, at de ikke spiller en aktiv rolle, som giver dem kendskab til eller kontrol over det indhold, der er uploadet på deres platform.

Domstolens bemærkninger

For det første undersøger Domstolen spørgsmålet om, hvorvidt operatøren af en videodelingsplatform eller af en hosting- og fildelingsplatform, på hvilken brugere ulovligt kan stille beskyttet indhold til rådighed for almenheden, under omstændigheder som de i hovedsagerne omhandlede selv foretager »overføring til almenheden« af dette indhold som omhandlet i direktiv 2001/29⁵. Domstolen henviser indledningsvis til formålene med og definitionen af begrebet »overføring til almenheden« og de supplerende kriterier, der skal tages hensyn til i forbindelse med den individualiserede vurdering, som dette begreb indebærer.

Blandt disse kriterier fremhæver Domstolen således den afgørende rolle, som platformoperatøren spiller, og det forhold, at dennes handling er bevidst. Denne operatør foretager nemlig en »overføring«, når den pågældende med fuldt kendskab til konsekvenserne af sine handlinger medvirker til at give sine kunder adgang til et beskyttet værk, og navnlig når disse kunder i princippet ikke ville have haft adgang til værket, hvis vedkommende ikke havde foretaget denne handling.

I denne sammenhæng fastslår Domstolen, at operatøren af en videodelingsplatform eller en hosting- og fildelingsplatform, på hvilken brugere ulovligt kan stille beskyttet indhold til rådighed for almenheden, ikke foretager »overføring til almenheden« af dette indhold som omhandlet i direktiv 2001/29, medmindre den pågældende ud over den blotte tilrådighedsstilling på platformen giver almenheden adgang til et sådant indhold i strid med ophavsretten.

Dette er navnlig tilfældet, når denne operatør har konkret kendskab til, at der ulovligt stilles beskyttet indhold til rådighed på den pågældendes platform, og undlader straks at slette dette indhold eller blokere adgangen hertil, eller når den nævnte operatør, selv om den pågældende ved eller burde vide, at brugerne af den pågældendes platform generelt stiller det beskyttede indhold ulovligt til rådighed for almenheden via vedkommendes platform, undlader at gennemføre de passende tekniske foranstaltninger, som kan forventes af en normalt påpasselig operatør, der befinder sig i denne situation, for på en troværdig og effektiv måde at imødegå krænkelse af ophavsretten på denne platform, eller når den pågældende deltager i udvælgelsen af det beskyttede indhold, der ulovligt overføres til almenheden, stiller værktøjer til rådighed på sin platform, der specifikt har til formål at foretage ulovlig deling af et sådant indhold, eller bevidst fremmer en sådan deling, hvilket kan godtgøres ved den omstændighed, at operatøren har valgt en økonomisk model, der tilskynder brugerne af den pågældendes platform til at foretage ulovlig overføring til almenheden af beskyttet indhold herpå.

For det andet tager Domstolen stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en operatør af en onlineplatform kan være omfattet af den ansvarsfritagelse, der er fastsat i direktiv 2000/31 om elektronisk handel⁶, i forhold til det beskyttede indhold, som brugerne ulovligt overfører til almenheden via den

⁵ Artikel 3, stk. 1, i direktiv 2001/29. I henhold til denne bestemmelse tillægger medlemsstaterne ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde trådbunden eller trådløs overføring til almenheden af deres værker, herunder tilrådighedsstilling af deres værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

⁶ Artikel 14, stk. 1, i direktiv 2000/31. I henhold til denne bestemmelse sikrer medlemsstaterne, at tjenesteyderen i tilfælde af levering af en informationssamfundstjeneste, som består i oplagring af information leveret af en tjenestemodtager, ikke pådrager sig ansvar for information oplagret på anmodning af en tjenestemodtager, forudsat, at tjenesteyderen ikke har konkret kendskab til den ulovlige aktivitet eller information og, for så vidt angår erstatningskrav, ikke har kendskab til forhold eller omstændigheder, hvoraf den ulovlige aktivitet eller information fremgår, eller at tjenesteyderen fra det øjeblik, hvor han får et sådant kendskab, straks tager skridt til at fjerne informationen eller hindre adgangen til den.

pågældendes platform. I denne sammenhæng undersøger Domstolen, om den rolle, som denne operatør udøver, er neutral, dvs. om den pågældendes adfærd udelukkende er teknisk, automatisk og passiv, hvilket indebærer, at vedkommende ikke har kendskab til eller kontrol over det indhold, der oplagres, eller om den nævnte operatør tværtimod har spillet en aktiv rolle, som giver den pågældende kendskab til eller kontrol over dette indhold. I denne henseende fastslår Domstolen, at denne operatør kan være omfattet af ansvarsfritagelsen, for så vidt som den pågældende ikke har spillet en aktiv rolle, som kan give den pågældende kendskab til eller kontrol over det indhold, der er uploadet på den pågældendes platform. Domstolen præciserer på dette punkt, at en sådan operatør for at være udelukket fra den ansvarsfritagelse, der er fastsat i dette direktiv, skal have kendskab til konkrete ulovlige handlinger, som dennes brugere har foretaget med hensyn til det beskyttede indhold, der er blevet uploadet på den pågældendes platform.

For det tredje præciserer Domstolen de betingelser, hvorunder rettighedshavere i henhold til direktiv 2001/29⁷, kan opnå udstedelse af retslige påbud over for operatører af onlineplatforme. Domstolen er således af den opfattelse, at dette direktiv ikke er til hinder for, at indehaveren af en ophavsret eller en beslægtet rettighed i henhold til national ret kun kan få nedlagt forbud over for operatøren, hvis tjeneste er blevet anvendt af tredjemand til at krænke den pågældendes rettigheder, uden at denne operatør har haft kendskab hertil som omhandlet i direktiv 2000/31⁸, hvis denne operatør inden indledningen af den retslige procedure har modtaget underretning om denne krænkelse og ikke straks har grebet ind for at fjerne det pågældende indhold eller blokere adgangen hertil og for at sikre, at sådanne krænkelse ikke gentager sig.

Det tilkommer imidlertid de nationale retter ved anvendelsen af en sådan betingelse at sikre sig, at denne betingelse ikke fører til, at det faktiske ophør af krænkelsen forsinkes, således at indehaveren påføres uforholdsmæssige skader.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106.

⁷ Artikel 8, stk. 3, i direktiv 2001/29. I henhold til denne bestemmelse sikrer medlemsstaterne, at rettighedshaverne kan kræve nedlagt forbud over for mellemmænd, hvis tjenester anvendes af tredjemand til at krænke ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder.

⁸ Artikel 14, stk. 1, litra a), i direktiv 2000/31.